

BCH BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG TỈNH QUẢNG TRỊ
ĐỒN BIÊN PHÒNG HẢI AN

CUỘC THI

**GIỚI THIỆU SÁCH VỀ CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH
CHỦ ĐỀ “BÁC HỒ - NIỀM TIN YÊU
QUA TỪNG TRANG SÁCH” NĂM 2022**

Tác phẩm: BÁC HỒ VIẾT DI CHỨC VÀ DI CHỨC CỦA BÁC HỒ

Họ và tên: Hoàng Phương Toàn

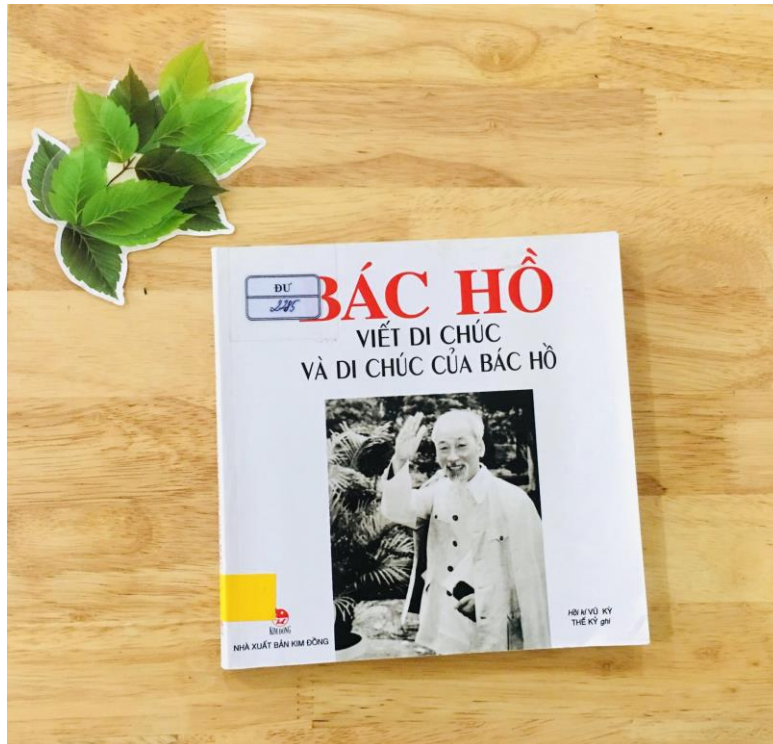
Đơn vị: Đồn Biên phòng Hải An

Điện thoại: 0367256494

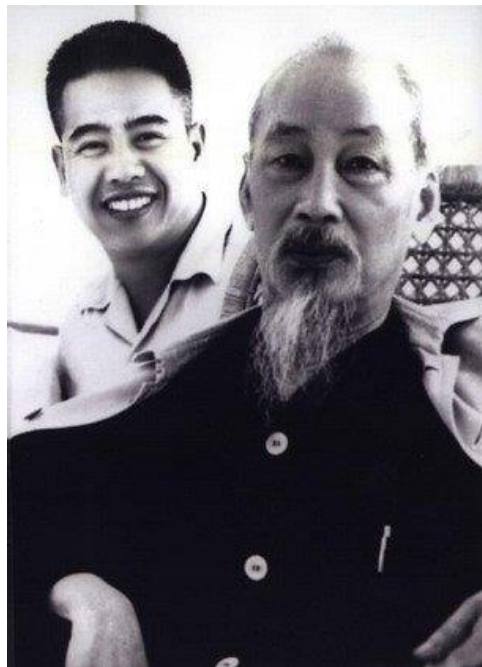
Địa chỉ email: hoangtoan1016@gmail.com

QUẢNG TRỊ, THÁNG 7 NĂM 2022

GIỚI THIỆU SÁCH: BÁC HỒ VIẾT DI CHỨC VÀ DI CHỨC CỦA BÁC HỒ

Cuốn hồi kí “Bác Hồ viết Di chúc và Di chúc của Bác Hồ”

Tác giả (Đồng chí Vũ Kỳ) và Bác Hồ tháng 9 năm 1960

“Đừng hỏi Tổ quốc đã làm gì cho ta, mà cần hỏi ta đã làm gì cho Tổ quốc hôm nay”, cứ mỗi lần tôi nghe giai điệu thuộc nằm lòng ấy, lời dặn dò của Bác dành cho thế hệ thanh niên rường cột nước nhà một lần nữa đã sống lại mãnh liệt hơn bao giờ hết. *“Bác Hồ - Người là tình yêu thiết tha nhất trong lòng dân và trong trái tim nhân loại”*. Có lẽ từ tận sâu trái tim mỗi con người Việt Nam khi nhắc về Bác Hồ - vị cha già kính yêu của dân tộc. Người dành trọn cuộc đời để lo cho dân, cho nước, hi sinh thầm lặng quên mình vì nước, vì dân. Nhắc tới Bác là nhắc tới một cuộc đời rất đổi thanh cao và giản dị. Nay, Bác đã đi xa nhưng những gì mà Bác để lại cho dân tộc vẫn luôn là vô giá, luôn trường tồn mãi với thời gian. *“Mặt trời lặn, mặt trời mang theo nắng, Bác ra đi, để ánh sáng cho đời”*. Bác Hồ ra đi đã để lại một di sản vô cùng quý giá đó là giá trị tư tưởng, là đạo đức cách mạng, là muôn vàn tình yêu thương cho dân tộc Việt Nam. Người đã hy sinh cả đời mình cho nền độc lập, tự do của tổ quốc, cho hạnh phúc của Nhân dân.

Khi em ra đời

Đã không còn Bác

Chỉ còn tiếng hát

Chỉ còn lời ca

Chỉ còn câu chuyện

Chỉ còn bài thơ

Mà em vẫn thấy Bác sao rất gần

Năm điều Bác dạy mãi còn vang ngân.

(Phan Thị Thanh Nhàn)

Trong những năm tháng cuối cùng của cuộc đời, trước lúc đi xa, người đã dành thời gian, sức lực, trí tuệ và cả tâm hồn mình để viết Di chúc. Viết những lời dặn lại cho thế hệ hôm nay và mai sau. Cho đến tận bây giờ, Bản Di chúc của Bác vẫn vẹn nguyên giá trị; vẫn là những chỉ dẫn quý báu, động lực tinh thần giúp dân

tộc ta vượt qua khó khăn để toàn dân tộc Việt Nam đoàn kết, đồng lòng vượt qua mọi khó khăn, thử thách, để xây dựng đất nước ta “*đàng hoàng hơn, to đẹp hơn*” và “*Ai cũng có cơm ăn, áo mặc, ai cũng được học hành*”. Quá trình viết Di chúc của Người như thế nào? Và nội dung ra sao đã được tác giả Vũ Kỳ của Bác kể lại trong cuốn hồi ký: “*Bác Hồ viết Di chúc và Di chúc của Bác Hồ*”.

Vũ Kỳ là Thư ký thân cận của Bác từ những ngày Cách mạng Tháng tám năm 1945 cho đến khi Bác qua đời. Ông kể lại việc Bác Hồ viết Di chúc với tất cả tình cảm, sự kính phục và lòng biết ơn sâu sắc. “*Bác Hồ viết Di chúc và Di chúc của Bác Hồ*” là cuốn sách dày 118 trang, khổ sách 15 x 21 cm, do nhà xuất bản Kim Đồng xuất bản năm 2009. Với 118 trang, mỗi trang là một câu chuyện nhỏ nơi người đọc thoả sức khám phá. Sự hấp dẫn của cuốn sách đã được thể hiện ngay ở trang bìa, đó là hình ảnh Bác Hồ với bộ quần áo kaki quen thuộc màu trắng sữa, mái tóc và chòm râu bạc phơ, nét mặt hiền từ, ánh mắt trìu mến, nụ cười đôn hậu và tay đưa chào thân ái. Với tình cảm sâu nặng đối với Bác Hồ và những cảm xúc suy ngẫm sâu sắc về Di chúc, tác giả đã kể lại khá chi tiết quá trình viết Di chúc của Bác.

Cuốn hồi ký “*Bác Hồ viết Di chúc và Di chúc của Bác Hồ*” được xuất bản cách đây hơn 13 năm nhưng mỗi khi đọc lại, chúng ta vẫn luôn như thấy tấm lòng của Bác thấm đẫm trong từng trang hồi ký được thể hiện. Toàn bộ quá trình viết Di chúc được Bác Vũ Kỳ gói gọn trong 5 chương:

- Chương thứ nhất: Tài liệu “*Tuyệt đối bí mật*”
- Chương thứ 2: Từ Hà Nội đến Quảng Châu- Dương Châu.
- Chương thứ 3: Phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau.
- Chương thứ 4: Đầu tiên là công việc đối với con người.
- Chương thứ 5 là: Khi người ta đã ngoài 70 xuân.

Lật mở những trang đầu tiên, chương 1: Tài liệu “*Tuyệt đối bí mật*”. Tác giả gọi Di chúc của Bác là Tài liệu “*Tuyệt đối bí mật*” vì lúc đó ngoài Bác ra chỉ có

mình ông biết. Hồi ký được mở đầu với một buổi sáng trong xanh, mát dịu của tháng 5 năm 1965. Trang 4 bác Vũ Kỳ viết: “Đúng 9h, Bác Hồ ngồi chăm chú viết. Vấn đề chắc đã được suy ngẫm từ lâu... Chính giờ phút đó, Bác Hồ đặt bút viết những dòng đầu tiên vào Tài liệu “Tuyệt đối bí mật” để dặn dò cho muôn đời con cháu mai sau”. Hiện lên từng trang viết là nội dung của bản Di chúc, Bác viết về Đảng, về tinh thần đoàn kết và đạo đức cách mạng, về đoàn viên thanh niên, Nhân dân lao động, về phong trào cộng sản thế giới, về cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước đang diễn ra. Xen kẽ bản Di chúc, là cuộc sống thường nhật của Bác được người thư ký riêng kể lại chi tiết và cảm động. Xúc động biết bao hình ảnh của Bác sau một giờ đồng hồ chăm chú viết cẩn thận gấp tài liệu “Tuyệt mật” lại ung dung bình thản trở về với công việc thường ngày của một vị Chủ tịch nước. Và sau một ngày bận rộn cả việc chung và việc riêng, Bác còn không quên viết thư cho các cháu thiếu nhi quốc tế.

Chương thứ 2: *Từ Hà Nội đến Quảng Châu - Dương Châu*. Với lời kể chứa chan cảm xúc, bác Vũ Kỳ đã kể lại rất tỉ mỉ những việc làm, lời nói, cử chỉ, hành động... của Bác suốt từ Hà Nội đến Quảng Châu – Dương Châu – nơi đã để lại nhưng dấu ấn kỉ niệm sâu sắc đối với Bác. Chính vì vậy mà khi trở lại nơi đây Bác Hồ cảm thấy như được trở về nhà. Và các đồng chí ở Quảng Châu đón bác như đón một người bạn thân thiết đi xa lâu ngày trở lại. Khi xa quê hương, trái tim người luôn hướng về Tổ quốc, về miền Nam yêu dấu đang rên xiết dưới gót giày của đế quốc Mỹ. Miền Nam luôn ở trong trái tim tôi, nghĩ đến ngày phải đi xa nhưng Miền Nam vẫn chưa giành thắng lợi, Bắc Nam vẫn chia cắt mà trái tim Người rỉ máu. Bắt đầu từ những ngày tháng 5 năm 1965 khi Bác vừa tròn 75 tuổi, và sau đó cứ đến tháng 5 của những năm còn lại người lại sửa chữa, viết thêm vào tài liệu “Tuyệt đối bí mật” này. Đọc xong tác phẩm, tôi hiểu rằng quá trình viết Di chúc của Bác là cả một sự trăn trở của một vị cha già sắp đi xa muốn để lại muôn vàn lời không dứt đối với con cháu và cả đất nước. Tấm lòng của Bác được đặt vào từng câu, từng chữ trong Di chúc.

Tiếp tục lập mở những trang sách Chúng ta sẽ đến với chương 3: “*Phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau*”. Lại một mùa hoa Phượng nở, Bác đã bước sang tuổi 76, sức khỏe của người cũng đã yếu hơn trên tay cử động hơi khó khăn, bác tăng cường luyện tập để chống lại bệnh tật không muốn làm phiền ai một việc

gì dù nhỏ. Nhớ lời Bác dạy năm trước, đúng 9 giờ ngày mùng 10 tháng 5 ông Vũ Kỳ lại đặt Tài liệu “*Tuyệt đối bí mật*” để bàn làm việc của Bác. Trong ngày hôm đó và cả những ngày hôm sau, Bác chăm chú đọc từng câu từng chữ mình đã viết có lúc cầm bút lên xuống rồi lại đặt bút xuống. Rồi Bác chỉ dặn chúng ta một câu: “*Phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau*”. Đúng vậy, chỉ một câu thôi nhưng lại là điều quan trọng hàng đầu trong công tác xây dựng Đảng.

Chương tiếp theo là chương 4: *Đầu tiên là công việc đối với con người*. Trong chương này tác giả kể về bác những ngày tháng 5 năm 1968, tình hình sức khỏe Bác bắt đầu diễn biến xấu đi. Ngày mùng 10 tháng 5 Bác lại mở những trang viết của mình mà đã hai năm nay hầu như không viết gì thêm. Năm nay Bác kỹ hơn về việc riêng, thậm chí trong trang viết là tấm gương mệnh mông như trời biển của Bác dành cho tổ quốc, dành cho đồng bào cả nước cho đến giây phút cuối đời. “*Suốt đời tôi hết lòng, hết sức phục vụ tổ quốc, phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân, nay phải từ biệt thế này tôi không còn điều gì phải hối hận, chỉ tiếc rằng không phục vụ lâu hơn nữa, nhiều hơn nữa*”. Đọc những dòng chứa chan ân tình sâu nặng của bác Vũ Kỳ với Bác Hồ, chúng ta không thể ngăn được hai hàng nước mắt tuôn trào bởi lúc này Bác đã biết được khoảnh khắc phải vĩnh biệt anh em, đồng chí đang đến gần. Và dường như Người chưa thật yên tâm khi từ biệt cõi đời, bởi thắng giặc rồi cuộc sống của Nhân dân sẽ ra sao, nên người căn dặn những lời đặc biệt quan trọng về việc chăm lo cho cuộc sống của Nhân dân sau chiến tranh, mà đầu tiên là công việc đối với con người. Đó là việc chăm lo cho đời sống của các gia đình Thương binh, Liệt sỹ, lực lượng Vũ trang Nhân dân, Thanh niên Xung phong, các nạn nhân của chế độ xã hội cũ.

Chương cuối cùng của cuốn hồi ký chính là chương 5. Tác giả kể lại mùa xuân 1969, mùa xuân cuối cùng của cuộc đời bác. Bác Vũ Kỳ viết với tiêu đề “*Khi người ta đã ngoài 70 xuân*”. Lúc này, sức khỏe Bác rất yếu nhưng không phút nào ngơi nghỉ, không phút nào không làm việc, không phút nào không nghĩ đến Nhân dân. Con người đáng kính ấy đã dành trọn 79 mùa xuân của cuộc đời để chăm sóc những mầm non của đất nước. Đúng vào ngày sinh nhật cuối cùng của cuộc đời, ngày 19 tháng 5 năm 1969, Bác xem lại bản Di chúc trong 4 năm qua nhưng chỉ sửa thêm 3 chữ phần đầu. Trong cụm từ “*Khi người ta đã ngoài 70 tuổi*” người

thay bằng “*Khi người ta đã ngoài 70 xuân*”, Chỉ một từ ấy thôi, mà cho thấy người cẩn thận, tinh tế đến như thế nào trong cách dùng từ.

Với lời văn kể chuyện chân thực, giản dị mà xúc động, cuốn Hồi ký “*Bác Hồ viết Di chúc và Di chúc của Bác Hồ*” do chính người Thư ký riêng gần gũi kể lại đã làm lay động lòng người. Di chúc thể hiện lòng yêu nước, thương dân vô bờ bến, một trí tuệ cao cả, nghị lực kiên cường và tinh thần lạc quan cách mạng và lòng tin tuyệt đối vào Đảng, vào sức mạnh của toàn dân tộc. Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh là kết tinh tư tưởng đạo đức và tâm hồn cao đẹp của một anh hùng giải phóng dân tộc, một nhà văn hóa kiệt xuất, một chiến sỹ đấu tranh không mệt mỏi cho sự hòa bình, tiến bộ, phát triển trên toàn thế giới. Di chúc của Người đã trở thành một tài sản tinh thần vô giá cho muôn đời con cháu mai sau.

Có thể nói, cuốn sách “*Bác Hồ viết Di chúc và Di chúc của Bác Hồ*” là một tài liệu hết sức quan trọng giúp chúng ta hiểu rất nhiều những gì Bác viết trong di chúc. Để rồi gấp cuốn sách lại bao cảm xúc vẫn trào dâng trong lòng ta. Từ đó chúng ta hiểu rằng mình cần cố gắng nhiều hơn, cống hiến nhiều hơn nữa để không phụ lòng mong mỏi của Người. Đã 53 năm trôi qua, sức sống mãnh liệt của bản Di chúc vẫn còn đó, dân tộc Việt Nam nói chung, thế hệ tuổi trẻ nói riêng càng thấm thía từng lời dạy ân cần và sâu sắc của Người. Mỗi chúng ta đã, đang và sẽ khắc ghi vào tim những bài học quý báu, không ngừng phấn đấu rèn đức, luyện tài như ước nguyện của Bác Hồ, niềm hy vọng lớn lao Bác gửi gắm thế hệ mai sau.

Hy vọng, sau một vài lời giới thiệu sơ lược về cuốn sách, các bạn trẻ sẽ có thêm những kiến thức bổ ích, những bài học quý giá, từ đó thấu hiểu sâu sắc những chân lý mà Người gửi gắm trong di chúc, để rồi mỗi chúng ta lại càng thêm tôn kính, khâm phục trước phẩm chất tốt đẹp và nhân cách thanh cao của Hồ Chí Minh. Dù rằng Bác Hồ không còn trên thế gian này nữa, nhưng hình ảnh của Bác bất tử trong tim của mỗi người dân Việt Nam. Chủ tịch Hồ Chí Minh là vị lãnh tụ vĩ đại của dân tộc Việt Nam, Người đã dành trọn cả cuộc đời mình, hết lòng vì dân vì nước. Để rồi khi gấp cuốn sách ta vẫn thấy mùa xuân tràn đầy trong ánh mắt nụ cười của Bác.

Quảng Trị là mảnh đất cách mạng, chứng nhân cho một phần lịch sử dân tộc, là quê hương của cố Tổng bí thư Lê Duẩn và nhiều nhà cách mạng tiền bối. Việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh lại càng thêm phần thiêng liêng, quan trọng. Kỷ niệm 132 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, vị Lãnh tụ kính yêu của dân tộc Việt Nam là dịp để cán bộ, chiến sĩ lực lượng Bộ đội biên phòng tỉnh Quảng Trị đánh giá, tổng kết việc làm theo những lời khen tặng và truyền thống anh hùng vẻ vang, đồng thời là Di huấn của Bác: *“Quân đội ta trung với Đảng, hiếu với dân, sẵn sàng chiến đấu hy sinh vì độc lập tự do của Tổ quốc, vì chủ nghĩa xã hội. Nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng”*. Khép lại cuốn sách Bác Vũ Kỳ đã viết những dòng chứa chan cảm xúc, nó cứ ngân nga mãi trong lòng tôi: *“Di chúc Bác Hồ chính là dòng nước mát lành sẽ mãi mãi góp phần làm cho non sông đất nước ta trở thành mùa xuân bất tận”*./.